

OBSAH

PŘÍSLUNÍ

I

- Píseň 11
Zdání o jaru 12
Bezvětrí 14
Plynutí 15
Ranní krajina 16
Zákoutí 17
Krajina 18
Zpěv k zemi 20
Večerní cestou 22
Zpěv na neznámou 23
Na sněhovou vločku 24

II

- Milostný podvečer 27
Noční dostaveníčko 28
Jinoch 29
Sráz 30
Zátiší 31
Zpívej mi... 32
Hoch u hřbitovní zdi 33
Hoch a strom 35
Za soumraku 36
Loučení 37
Žal 38
Jednoho večera 39
Chtěla bych povědít... 40
Chvilé 41
Verše sesterské 42
I 42

II	43
III	44
Útržek nebe	45
Pro sestru	46
V čase	47
Výkřik	48
Zítřek	49

III

Marnost	53
Osamění	54
Odpuštění	55
Odevzdání	56
Milostný	57
Vyznání	58
Souznění	59

CIZÍ POKOJ (1943-1945)

I

Sonet	65
Balada	66
Ve dvou polohách	68
I	68
II	70
III	71
Milostná, která to neví	72
Hra na schovávanou	74
Středa	76
Čtvrtá ráno	78
Noc z války	80
Monolog	82

II

A co dál	87
----------	----

Bílá černá	492
Variace	493
Drobné happeningy	494
Marcel Duchamp / Akt sestupující se schodů	496
Moderní hudba	498
Proměny	500

MOTÝL A SMRT (1970-1975)

I / METAMORFÓZY

Všechna slova jsou málo 513

Tvary vyryté do skály 514

Obřady 515

Věci po mrtvých 516

Stírač čas 517

Prázdný dům 519

Metamorfózy 522

I 522

II 523

III 524

IV 525

Čtyři elegie 526

I 526

II 528

III 530

IV 532

Panychida za Jiřím Johnem 534

Tam bylo naše dětství 536

II / NA CO NEZAPOMÍNÁM

Na pokoj Anny Frankové 541

Na vlhké měkké světlo Loiry 542

Na neapolskou uličku 544

Na zachované divadlo v Pompejích 546

Na Forum Romanum po němž chodili mocní císařové 547

- Na jednu etruskou vázičku 548
Na tryskání fontán 549
Na dóm svatého Štěpána 550
Na svůj život 551

III / ZŘENÍ

- Co se děje ve slovech: 555
Představy a průměty 556
Mezi ženami 558
Odkud a kam 560
Předjaří 563
Udeřila hodina konikleců 565
Lucemburská zahrada 567
Krajina s příběhem 569
Zření 571
Další zření 572
Ještě další zření 573
Motýlí a člověčí 574
Naučte se ovládat 579

SVĚTLO V ZÁŘÍ (1978-1984)

KRAJINY

- To je můj kraj 589
Potopa 590
Štěkot psů 591
Kraje 592
Tajemství 594
Červnové ráno 595
Potůček na Baltu 596

OBRAZY

- Gabova plastika na ulici v Rotterdamu 599
Můj svět 601
Zrození 602

Za Evou Kmentovou 603
První noc Mikuláše Medka v hrobě 605
Smrt básníka 608
Smrt básničky 609

PŘÍRODA - ČAS

Hraniční čáry 613
Až začne klíčit světlo 615
Boží kalendář 616
Znova 617
Pastorále 618
Uprostřed léta 619
Letní poledne 620
Léto odlétá 621
Smutné léto 622
Odpověď 623
Záříjové světlo 624
    I 624
    II 625
    III 626
Na podzim u cukrovaru 627
Cín, olovo, stříbro 628
To jsou ty dny 629
Na zlomu zimy 630
Já nevím 631

VZPOMÍNKY

Záblesky řeči 635
Tři loučky 638
Do krvava 640
Co bylo 641
Zimní příběh 643
Jednou ještě doma 645
Starý pes nemá nic 646
Dnes jako kdysi 647

SVĚT

- Záchranný žebřík 651
- Osud 652
- O mých narozeninách 654
- Pásmo života 655

OSUD

- Vyvolávání tajemství 661
- Stvoření 664
- Květiny 666
- Vštěpení slov 667
- Návrat stesku 668
- Měsíční svit 670
- Tma jako hmota 671
- Otvírání snů 672
- Co znám 674
- Říjnové preludium 675
- Odeznění 677
- Naposled 678
- K sedmdesátinám 679
- Láska 681
- Podzimní závěť 682

SPODNÍ PROUDY (1984-1987)

OSTŘICE

- Sonet 687
- Novoroční 688
- Včelín 689
- Čajovna v Jilské 690
- Vánoční 691
- Pláč dětí 692
- Nástěnky 693
- Volání dále 695
- Ještě vidět moře 696

Vzpomínka na Itálii	697
Západ hlohů a moře	698
Kapucínská zahrada v Brně	699
Návrat	700
Tis v říjnu	701
Podzimní vzpomínka	702
U hrobu rodičů	703
Rozhraní	704
Dušičky	705
Svět Evy Bednářové	706
Svět Emily Medkové	707
Sochy Olbrama Zoubka	708
Byli moji přátelé	709
Pokyn	712
Vlezlý mráz	713

NOČNÍ PRELUDIA

Leden	717
Únor	718
Březen	719
Duben	720
Květen	721
Červen	722
Červenec	723
Srpen	724
Září	725
Říjen	726
Listopad	727
Prosinec	728

CEPÍNY

Cepíny slov	731
Nechci	732
Bourání	733
V mém kraji	734
Podzimní ráno na vsi	735

- Chléb v dětství 736
Sen: Dětství 737
Dětská 738
Naučení 739
Zrušený hřbitov 740
Na pasece 741
Smrt a Eva Bednářová 742
Do osidel 743
Věčnost 744
Poznání 745
Dívka s růží 746
Osnova 747
Na konci léta 748
Jistina 749
Úponka světla 750
Až tíha nadlehčí svůj pád 751
Otázka a odpověď 752

SPODNÍ PROUDY

- Obzírka 755
Odpověď 756
Úděl 757
Bezčasí 758
Slova 759
Sníh v dubnu 760
Bublina 761
Uminutost 762
Kudy 763
Pomluva 764
Uzlový bod 765
Spodní proudy 766
Kam prchnou andělé 767
Rozmnožily se křivonosky 768
Leví a praví kostelníci 769
Tajenka 770

Sychravý list 771
Zvláštní slovo 772

HRDLENÍ

I / V zámlkách 775
II / Odjistíme ústraní 776
III / Na předělu 777
IV / Scestí 778
V / Návnada 779
VI / Do osidel 780
VII / Podzemí 781
VIII / Na mizině 782
IX / Chmurno nad námi 783
X / Zlatobýl 784

ELEGIE ZA JINDŘICHEM CHALUPECKÝM (1990-1992)

Elegie za Jindřichem Chalupckým 787

DOVĚTEK

Bezová duše 805
Zpytování 806
Přeludy 807
Průlom 808
Obrysy černých vln 809
Propadlo 810
Chvojka vědomí 811
Vánoce 812
Rozcestí 813
Smog 814
Co tedy 815

BÁSNĚ DO SBÍREK NEZAŘAZENÉ

- Rozbřesk 819
Akord 820
Předzpěv jitra 821
Sváteční cesta 822
Uschlý květ na stránkách poezie 823
Malá chvíle 824
Říjen 825
Milostné okamžiky 826
Chtěl jsi jít do této noci 829
Příběh 831
Američané v Salcburku 1949 832
Naučení 834
Ano, přátelé 836
Ostrava 837
Kunerad 838
Horská balada 839
Není to zdání 841
Kříž Věry Janouškové 842
Setkávání na schodech 843
Všední gesto 844
Závrať léta 845
Zimní spánek 846
Na dně přítomnosti 847
Zemětřesení na Sicílii 849
Proces 851
Na první kroky na měsíci 858
Prosinec v parku 859
A na gruň starou vzpomeneš 860
Smrti 862
Po letech s přítelem z mládí 865
Na pasece po letech 866
Čtyři řeky 867
Operace 869
Nauč nás žvotě 870

Sníh má kostem nejbliže 871
Z dětství 872
Utažený psí obojek 873
Případ historie 874
Zelená báseň 876
Variace na obrazy Bedřicha Dlouhého 877
Přerušný sen 878
Lovecký zámeček 879
Ze tmy do světla 880
Gořalka 881

Z RUKOPISŮ

Sny dětských let 885
Noční chodec 886
Nejprostěji 887
Preludium větrné noci 889
Ulice po revoluci 891
Hlídač 892
Večer 893
Děvčátka tančila valčík 894
Příběhy 896
Nedělní poledne 899
Přísloví 900
Prověrky v místní organizaci 902
Devět večer 904
Cesta tmou 905
Anně Achmatové 906
Óda za Maďary při vzbouření o svobodu 907
Léta padajících listů 909
Epigram 913
Tajní 914
Sen zrození 916
Máchovo jezero 917
Volby 920

- Volby II 922
Dva jazyky na horské pasece 923
Smutek v různé podobě 924
Pohřeb na pasece 926
Za Janem Hančem 927
Země nikoho 928
Taková slova 929
Protěť jednoho okamžiku 930
(Urny) 932
(Zatáhli hranice) 933
Už se s nikým nestýkám 935
Jaro 1969 936
Z mého životopisu 937
- Ediční poznámka 941

Když mlčíme	88
Rada	89
Dopis	91
Zátiší	93
Osudy	94
Abeceda	95
Mrtvý	97
V muzeu	98
Z války	99
Rozchod	101
Samotářka	102
Sám	103
Zastavení	104

III

Tajemství	107
Jednou ráno	108
Setkání	109
Romance	110
Jeden den	112
Nénie	114
Dva pokoje	117
Tak to bývá v životě	120
Jiná nénie	123
Poslední den toho roku	125
Variace na život	128
Druhá variace na život	131
Třetí	134
Čtvrtá	137
Na cestu	139

OHEŇ VE SNĚHU (1947-1957)

ŽEBŘÍK KE SLUNCI

Hvězdokupy	145
------------	-----

- Věty 146
Bez cest 148
Bludiště do dětství 150
Říká se jaro 152
Kterési ráno 154
Sítě žluté, zelené a modré 156
Všechno ti nechávám 158
Cesta 160

NESKUTEČNÉ MĚSTO

- Zapomenuté podvečery 165
    Pavlače do dvora 165
    Naproti 166
    Navečer v prosinci 167
    Bez oken 168
    Poslední tramvaj 169
Lítost nad věcmi 170
Co si myslí stařena 171
Balada o nevěrných manželích 173
Dívky v nemocnici 175
Venkovský pokojík 176
Z Beskyd 177
Pohraniční stanice 178
Předměstí v Ružomberku 179
Londýn 180
    I 180
    II / Ráno v Hyde Parku 182
    III / Tvář Kathleen Rainové 183
Viděl jsem 184

VTEŘINY ZEMĚ

- Jarní neklid 187
Lísteček, kámen, vchod 188
Osud 189
Předpověď jaru 191
Sonet letní 192

Vedro I	193
Vedro II	194
Sonet milostný	195
Léto	196
Soumrak ve známém kraji	197
O podzimu	198
Městská zima	199
Suchá zima	201

V ŘETĚZECH ZEMĚ A VZDUCHU

Báseň	205
Óda na život	207
Zatímco léta sním...	210
Milostná I	212
K něčemu člověk na světě Ine...	213
Narozeniny v lednu	214
Navzdory	215
Óda na slunce	217
Od prvních stop života	218
Milostná II	220
Óda na svět	222
Topoly doma	224
Proměny	225
Čtvero řek	227
Čtyřverší	230

MEZI LIDMI A HAVRANY (1958-1962)

I

Lidé v městě	235
I	235
II	236
Trojzpěv	237
I / Prach	237
II / Mluvčí spadáných oček	238

III / Mluvčí prádla	240
První třída v zářijovém parku	241
V tatranské nemocnici	243
Číslo z koncentráku	244
Rtěnky	246
Amedeo Modigliani	247
Chirico	249
Paul Klee	250
Chagall	251
Srniec na pekáči	252
Kousek velrybího masa	253
Start letadla	255

II

Co je víc?	261
Óda na trhače plodů	262
Listí padá	263
Kdo ví	264
U lanovky v říjnu	265
Ticho	266
Paseka Vičanov	267
Biograf na Černé hoře	268
Večerní obzory	269
Tomu, který se narodil a nebyl pokřtěn	270
I	270
II	271
III	272
IV / Když jsi hrál s matkou na jevišti	273
V	275
VI	276
VII	277
VIII	278
IX	279
Šestiletá	280
Patnáctiletá	281
Třicetiletá	282

Čtyřicetiletá 283
Otcí k sedmdesátinám 284
Babička 285
Vánoce 286

III

Pohledy 291
    Rataje 291
    Benešov nad Černou 292
    Mariánské Lázně 293
    Budislav 294
    Brno 295
    Přerov 296
    Bystřice pod Hostýnem 297
    Pohansko 298
    Polhora 299
    Babia Gora 1945 300
    Jezírko pod Roháči 301
    Harčáš pusta 302
    Am alten Strom 303
    Warnemünde 304

IV

Mezi lidmi a havrany 307
Unisono 310
Atomový sen 312
Moře čas 313
Moře život 314
Variace s úplňkem 316
V mládí chodili jsme na plovárny 317
Mezimísto poznání 319
Nic se nestalo... 320
Bez názvu 321
Elegie 322
Odjezdy 325
Zimní variace 327

- Obřad 328
Pokoušíme se domlouvat s delfíny 330
Óda na čas 332
A všude život zanechal své stopy 335

ROZVODÍ ČASU

HOLOMRAZY (1950-1955)

- Svědectví 343
Fata morgána 347
Nejhlouběji 349
Sen 1950 350
Z mrazivého snu 351
Zbloudilý sen 352
Ze zelených snů 353
Sen o pastýři 354
Přistípnutý sen 355
Kohoutí sen 356
Abstraktní sen 357
Příslaví 358
Na rubu člověka 360
Hájemství Dvoudomí 361
Balada o vodě a rybách 363

CESTA (1963) 365

ÚDĚL RŮŽE (1963-1965)

- Něco ze zatemněných oken 375
Plyň tiše, Sprévo 377
Nežene-li nás to 380
Hledání času 382
I 382
II 383
III 385
IV 387

Podzimní myšlenky	389
(V kropenatých prstech jara)	390
Skica	392
Na Hané	393
Zimní krajina s mrtvou	394
Město	396
Pokoj	399
Nářek syna, který se nenarodil	401
(V největším ponoru tmy)	402
Úděl růže	404
Tíseň před jarem	406
Samota	407
Tady kukla nezůstane	408
Ani kniha - ani chleba	409
Končící obraz	410
Přemístění	411
Malevičova bílá na bílé	412

ZEMĚ NIKOHO

I / NESKUTEČNÉ MĚSTO (1949-1965)

Co nechal jakýsi člověk	419
Šest odpoledne všude	421
Místo ve všech místech	423
Poslední půlnoc 1948	425
Z Konstantinovy obhajoby na disputaci v Benátkách	426
B. M. Kulda/Moravské lidové pohádky a pověsti	428
Vyhnání	432

II / PŘÍBĚHY BARVY SLOVA (1955-1966)

Někdo musí něčím být	439
Slova	440
Knihy	441

Káva o páté 442
Lidé 443
Přítel 444
Pohřeb 445
Abstraktní obrazy 446
Mezi barvami – slovy – hudbou 447

III / JAK NĚKDY ZAČÍT (1965–1967)

Hamletovské variace 451
Hudba k opuštěnému dělu opuštěného děla 453
Gotický mostek s jezdci 454
Meditace nad mořem 456
Člověk v letní řece 458
Rovnováhu v sobě nevyvážím 459
Bludný balvan 460
Když jsi vyšel ze školy 462
Všichni budem mrtvi za pár let 463
Bezmocné svítání 464
Vzpomínka na jedno místo z dětství 465
Stínohra 466
Zas jeden den 467
Bílá na černé 468
Vrata 470
Strom, který kvete pro nikoho 472
Někdy padáme hlavou dolů 473
A zase sníh 474
Jak někdy začít 476

IV / MODERNÍ HUDBA (1967–1968)

Samomluva s mumiiemi v Britském muzeu 479
Tvary 481
Trojverší 483
Imaginární krajina 485
Ranní 487
Zahrada v Londýně 489
Otcí na cestu k smrti 491